

Anna Mátiková

Päť minút & Bohom

2026

Denné zamyslenia
nad evanjeliom

Denné zamyslenia
nad evanjeliom

2026

Pät minút & Bohom

2026

Denné zamyslenia
nad evanjeliom

© Nakladatelství PAULÍNKY, 2025

www.paulinky.cz

podľa českého originálu: *Evangelium na každý den 2026*

Vydal © Zachej.sk, 2025

Grafika © Lýdia Valter

Jazyková korektúra: Michaela Gočalová

Evanjeliové texty sú použité z Lekcionárov I. – IV.
so súhlasom Liturgickej komisie Konferencie biskupov
Slovenska, prot. č. 635/2021 vydaný v Rožňave
22. novembra 2021.

ISBN 978-80-8211-793-9

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie
sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym
spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami
ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka
autorských práv.

PREDHovor

Milí priatelia,

jedna z najčastejších otázok, ktoré si kladú pravidelní čitatelia evanjelia, znie: *Čo mám robiť?* Hoci sa môže zdať užitočná, v skutočnosti je veľmi nebezpečná. Riziko nespočíva v tom, že by nám zásadne zmenila život – takú moc nemá. Je nebezpečná preto, že až príliš sústreďuje našu pozornosť na úzky horizont nášho malého „ja“ a zastiera pohľad na Toho, ktorý jediný dokáže konať veľké veci v živote každého, kto sa mu otvorí. Otázka *Čo mám robiť?* síce naoko podnecuje človeka k stále väčšiemu úsiliu a k podávaniu lepších výkonov, no v konečnom dôsledku vedie len k vyčerpaniu a rezignácii.

Krátke podnety k rozjímaniu, ktoré sprevádzajú evanjeliové úryvky jednotlivých dní, sa preto uberajú inou cestou. Vedú nás skôr k otázkam: *Kto je Ježiš? Ako koná? Aké je jeho poslanstvo? Aký je Boh, ktorého Ježiš nazýva Otcom? Aké konkrétne podoby nadobúda Ježišovo pozvanie k slobode a plnosti života? Kadiaľ vedie cesta Ježišovho učeníka?* Takéto otázky môžu prebúdzat ospalé ľudské srdce k úžasu nad láskou Boha a jeho vynaliezavosťou – nad tým Bohom, ktorý tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného Syna (porov. Jn 3, 16). Keď sa náš pohľad upriami týmto smerom, prestaneme sa zúfalo točiť okolo seba a otvoríme sa pôsobeniu Božej moci, ktorá jediná dokáže účinne premieňať ľudské životy.

Podnety k rozjímaniu obsiahnuté v tejto knižke najlepšie splnia svoj účel vtedy, keď rozprúdia živý rozhovor čitateľa s Pánom a Spasiteľom, ktorého možno s dôverou oslovovať: „Ty“.

sr. Anna Mátiková

Nm 6, 22-27; Ž 67; Gal 4, 4-7; Lk 2, 16-21

Evanjelium

Lk 2, 16-21

Pastieri sa poponáhľali do Betlehema a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jaslach. Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.

Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.

Po ôsmich dňoch, keď ho bolo treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky.

Podnet na zamyslenie

Dnešnému evanjelióvemu úryvku možno porozumieť iba vo svetle celého príbehu o Ježišovom narodení (Lk 1. – 2. kapitola). Keby tento text čítal niekto, kto nevie, ako sa pastieri dozvedeli o dieťati a čo im bolo oznámené, nemohol by pochopiť, prečo ich rozprávanie vzbudzuje údiv. Nevedel by porozumieť tomu, čo asi Mária uchovávala vo svojom srdci a prečo pastieri oslavujú Boha. Podobne je to aj v našom živote. Mnohé udalosti samy osebe nedávajú zmysel. Môžu byť veľmi temné, zložité, ťažké a bolestné. Ich skutočný význam sa objasní až vo svetle celého príbehu, ktorý Božia prozreteľnosť tká zo všetkých drobných okamihov. Prístup k tomuto celkovému obrazu zatiaľ nemáme, no Mária nám ukazuje, aký postoj máme zaujať. Tým, že vo svojom srdci trpezlivo zhromažďuje a s pokorou uchováva všetky jednotlivé dieliky mozaiky Božieho plánu, postupne prichádza k úžasu nad jeho veľkolepým tajomstvom.

1 Jn 2, 22-28; Ž 98; Jn 1, 19-28

Evanjelium

Jn 1, 19-28

Toto je Jánovo svedectvo: Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu kňazov a levitov, aby sa ho pýtali: „Kto si ty?“, on vyznal a nič nezaprel. Vyznal: „Ja nie som Mesiáš.“

„Čo teda,“ pýtali sa ho, „si Eliáš?“

Povedal: „Nie som.“

„Si prorok?“

Odpovedal: „Nie.“

Vraveli mu teda: „Kto si? Aby sme mohli dať odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš o sebe?“

Povedal: „Ja som hlas volajúceho na púšti: ‚Vyrovnať cestu Pánovi,‘ ako povedal prorok Izaiáš.“

Tí vyslaní boli spomedzi farizejov. A pýtali sa ho: „Prečo teda krstiš, keď nie si Mesiáš ani Eliáš ani prorok?“

Ján im odpovedal: „Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

To sa stalo v Betánii za Jordánom, kde Ján krstil.

Podnet na zamyslenie

Ján Krstiteľ premrhal všetky príležitosti na dosiahnutie pevného spoločenského postavenia a získanie uznávanej spoločenskej pozície. Nechce byť prirovnávaný k Eliášovi. Odmieta zaradiť sa medzi prorokov. Ľudská logika všetkých čias človeku našepkáva: „Realizuj sa! Buď verný sám sebe! Ukáž, čo dokážeš! Predveď, na čo máš!“ Ježiš však svojich učeníkov vyzýva:

„Zapri sám seba a pod' za mnou!“ Jánovo evanjelium síce tieto Ježišove slová nikde priamo necituje, no ponúka vlastný spôsob, ako predstaviť logiku Božieho Syna, ktorý človeka pozýva ustúpiť do úzadia a dať priestor Božiemu pôsobeniu. Ved' sám Boží Syn sa uponížil, aby nás povýšil, a stal sa chudobným, aby nás obohatil.

Féria: 1 Jn 2, 29 – 3, 6; Ž 98; Jn 1, 29-34;

V omši o Najsvätejšom mene Ježiš: Flp 2, 1-11; Ž 8; Lk 2, 21-24

Evanjelium

Jn 1, 29-34

Keď Ján videl, ako k nemu prichádza Ježiš, zvolal: „Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta. Toto je ten, o ktorom som hovoril: Po mne prichádza muž, ktorý je predom mnou, lebo bol prv ako ja. Ani ja som ho nepoznal, ale preto som prišiel a krstím vodou, aby sa on stal známym Izraelu.“

Ján vydal svedectvo: „Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi povedal: ‚Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočinúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým.‘ A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“

Podnet na zamyslenie

Ján Krstiteľ naznačuje líniu, ktorá sa ako červená niť ťahne celým štvrtým evanjeliom: *uvidieť – uveriť – vydať svedectvo*. Jeho svedectvo na začiatku evanjeliového príbehu je pozvaním aj pre nás, aby sme sa odvážne vydali na tú istú cestu. Božie tajomstvo nepoznáme. Aj náš vlastný život a jeho spleť okolností sú pre nás neraz záhadou. Ak sa však nezahľadáme do seba a nebudeme sa upínať na svoju domnelú dôležitosť, ale v pokore sa otvoríme nenápadnému vedeniu Božieho Ducha, on sám nám dá možnosť zahliadnuť a pochopiť Božiu pravdu a urobí z nás svojich svedkov.

Sir 24, 1b-2. 12-16; Ž 147; Ef 1, 3-6. 15-18; Jn 1, 1-18 alebo kratšie Jn 1, 1-5. 9-14

Evanjelium

Jn 1, 1-5. 9-14

Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.

Ono bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali. Právě svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal.

Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha.

A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.

Podnet na zamyslenie

Prológ Jánovho evanjelia môže na prvý pohľad pôsobiť ako vznešená filozoficko-teologická úvaha, ktorá síce vyniká svojou hĺbkou a premyslenosťou, no zdá sa byť vzdialená každodennému životu obyčajného človeka. Život však nespočíva len v starostiach o jedlo, zdravie, vzťahy či bezpečie. Každý človek potrebuje, aby všetko, čo robí a prežíva, malo zmysel, aj keď ide o celkom nenápadné skutočnosti. Už prvá veta prológu nás uistuje, že náš život nie je len náhodným sledom nesúvislých a nezmyselných udalostí. Od samého počiatku má svoj zmysel, ktorý určuje Boží poriadok. Svet nie je vydaný napospas mocným tohto sveta, ktorí môžu kedykoľvek svojvoľne presadzovať svoje zámery. Ten, ktorého večné slovo bolo na počiatku, bude mať aj posledné slovo nad ľudskými dejinami. A to je zdrojom veľkej nádeje.

1 Jn 3, 11-21; Ž 100; Jn 1, 43-51

Evanjelium

Jn 1, 43-51

Ježiš sa rozhodol odísť do Galiley. Stretol Filipa a povedal mu: „Pod' za mnou!“ Filip bol z Betsaidy, z Ondrejovho a Petrovho mesta. Filip sa stretol s Natanaelom a povedal mu: „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone a Proroci, Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.“

Natanael mu vrazil: „Môže byť z Nazareta niečo dobré?!“ Filip mu odpovedal: „Pod' a uvidíš!“

Keď Ježiš videl prichádzať Natanaela, povedal o ňom: „Toto je pravý Izraelita, v ktorom niet lesti.“

Natanael sa ho opýtal: „Odkiaľ ma poznáš?“

Ježiš mu vrazil: „Videl som ťa prv, ako ťa Filip zavolať, keď si bol pod figovníkom.“

Natanael mu povedal: „Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!“

Ježiš mu odvetil: „Veríš preto, že som ti povedal: Videl som ťa pod figovníkom? Uvidíš väčšie veci ako toto.“

Potom mu povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Uvidíte otvorené nebo a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka.“

Podnet na zamyslenie

Natanael pravdepodobne vo svojom vnútri zápasí s myšlienkou, že by Boh mohol naplňať svoje prisľúbenia práve skrze niekoho takého obyčajného, ako je Ježiš z bezvýznamného Nazareta. V tomto vnútornom boji pripomína praotca Jakuba. Ježiš svojimi slovami uznáva náročnosť i úprimnosť takéhoto duchovného zápasu a práve toto jeho uznanie v Natanaelovi zažihá iskru viery.

Iz 60, 1-6; Ž 72; Ef 3, 2-3a. 5-6; Mt 2, 1-12

Evanjelium

Mt 2, 1-12

Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu a pýtali sa: „Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“

Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním. Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vyzvedal sa od nich, kde sa má narodiť Mesiáš.

Oni mu povedali: „V judejskom Betleheme, lebo tak píše prorok: „A ty, Betlehem, v judejskej krajine, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde vojvoda, ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael.““ Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa ich povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Chodte a dôkladne sa vypytujte na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť.“

Oni kráľa vypočuli a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli na východe, išla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa. Ako zbadali hviezdu, nesmierne sa zaradovali.

Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu. Potom otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.

Podnet na zamyslenie

Mudrci od východu sa vydali hľadať kráľa, očakávali ho v kráľovskom paláci, no nakoniec ho našli v jednoduchom dome – ako dieťa s jeho obyčajnou matkou. Napriek tomu, že to úplne odporovalo ich pôvodným predstavám, dokázali v tomto dieťati rozpoznať zmysel a cieľ svojho hľadania. Títo neznámi muži z neznámych krajín sa tak stali vzorom skutočnej múdrosti, ktorá nelipne na vlastných predstavách a myšlienkových schémach, ale dokáže sa otvoriť Božím prekvapeniam.

1 Jn 3, 22 – 4, 6; Ž 2; Mt 4, 12-17. 23-25

Evanjelium

Mt 4, 12-17. 23-25

Keď sa Ježiš dopočul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. Opustil Nazaret a prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum, v končinách Zabulon a Neftali, aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš: „Krajina Zabulon a krajina Neftali, na ceste k moru, za Jordánom, Galilea pohanov! Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.“

Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“

A Ježiš chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu medzi ľuďom.

Povešť o ňom sa rozniesla po celej Sýrii. Prinášali k nemu všetkých chorých, postihnutých rozličnými neduhmi a trápením, posadnutých zlými duchmi, námesačníkov a ochrnutých, a on ich uzdravoval. A šli za ním veľké zástupy z Galiley a Dekapola, z Jeruzalema, Judey a Zajordánska.

Podnet na zamyslenie

Ježiš obyvateľom Galiley adresuje výzvu: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“ Obrátenie a blízkosť Božieho kráľovstva spolu úzko súvisia. Práve z tejto súvislosti sa jasne ukazuje, od čoho sa majú ľudia vlastne obrátiť a aký spôsob zmýšľania majú zanechať. Ide o ich presvedčenie, že Boh je vzdialený a jeho kráľovstvo je nedosiahnuteľné. Celé Ježišovo pôsobenie je predsa svedectvom o tom, že Boh je blízko.

1 Jn 4, 7-10; Ž 72; Mk 6, 34-44

Evanjelium

Mk 6, 34-44

Keď Ježiš videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam.

Keď už bolo veľa hodín, pristúpili k nemu jeho učeníci a hovorili: „Toto miesto je púste a je už veľa hodín. Rozpusť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“

On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“

Vraveli mu: „Máme ísť nakúpiť za dvesto denárov chleba a dať im jesť?“

Opýtal sa ich: „Koľko máte chlebov? Chodte sa pozrieť!“

Keď to zistili, povedali: „Päť a dve ryby.“

Tu im rozkázal usadiť všetkých po skupinách na zelenú trávu. A posadali si v skupinách po sto a po päťdesiat.

Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával svojim učeníkom, aby im ich rozdávali. Aj obe ryby rozdelil všetkým. Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov odrobín a zvyškov z rýb. A tých, čo jedli chleby, bolo päťtisíc mužov.

Podnet na zamyslenie

Ježiš žiada od učeníkov nemožné. Nie je v ich silách nasýtiť taký veľký zástup. No aj učeníci žiadajú od Ježiša nemožné. V ich návrhu („rozpust ich“) zaznieva to isté sloveso, ktoré sa používa v diskusii o rozvode, teda o možnosti prepustenia manželky (Mk 10, 2-12). Božský ženích však nemôže prepustiť svoju nevestu – Boží ľud. Práve nerozlučná jednota medzi Bohom a človekom v Ježišovej osobe je tým, čo učeníkov uschopňuje k tomu, čo je ľudsky nemožné.

1 Jn 4, 11-18; Ž 72; Mk 6, 45-52

Evanjelium

Mk 6, 45-52

Keď Ježiš nasýtil päťtisíc mužov, hneď prinútil svojich učeníkov, aby nastúpili na loď a išli napred na druhý breh k Betsaide, kým on rozpustí ľud. Keď ich rozpustil, odišiel na vrch modliť sa.

A keď sa zvečerilo, loď bola uprostred mora a on sám na zemi. Videl ich, ako sa namáhajú pri veslovaní, lebo vietor dul proti nim. A nad ránom, kráčajúc po mori blížil sa k nim a chcel ich obísť.

Keď ho videli kráčať po mori, mysleli si, že je to mátoha, a vykriekli; všetci ho totiž videli a zľakli sa. Ale on sa im hneď prihovril: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“

Vstúpil k nim do lode a vietor utíchol. A boli celí ohromení, lebo nepochopili, ako to bolo s chlebmí; ich srdce bolo otupené.

Podnet na zamyslenie

Zdá sa, že Ježiš dnes robí práve to, čo včera ešte nechcel – rozpuští zástup. Náš preklad totiž uvádza: „Keď ich rozpustil...“ Grécky originál sa však o rozpustení zástupu nezmieňuje. Používa iné sloveso. Presnejší preklad by znel: „Keď sa s nimi rozlúčil...“ Tí, s ktorými sa Ježiš rozlúčil, sú pritom s veľkou pravdepodobnosťou jeho učeníci, nie zástup. Navyše, sloveso použité v tejto vete bežne označuje odlúčenie od blízkych osôb, pričom vzájomné puto zostáva zachované. Nejde o definitívne odlúčenie. Ježiš teda zástup neprepustil. On je naozaj Ženích, ktorý svoju Nevestu nikdy neopustí. Naopak, práve vtedy, keď sa rozhostí tma a jeho učeníci sa namáhajú s vetrom vanúcim proti nim, on na seba berie ťarchu samoty a hovorí im: „Nebojte sa!“

1 Jn 4, 19 – 5, 4; Ž 72; Lk 4, 14-22a

Evanjelium

Lk 4, 14-22a

Ježiš sa v sile Ducha vrátil do Galiley a chýr o ňom sa rozniesol po celom kraji. Učil v ich synagógach a všetci ho oslavovali.

Prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. Podali mu knihu pro-roka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo na-písané: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepus-tiť na slobodu a ohlásiť Pánov milostivý rok.“

Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli.“

Všetci mu prisviedčali a divili sa milým slovám, čo vychá-dzali z jeho úst.

Podnet na zamyslenie

Pokojná udalosť v synagóge sa rýchlo mení na dramatickú si-tuáciu – počiatkový údiv prítomných sa čoskoro premení na agresiu (porov. Lk 4, 23-29). Dnešný úryvok evanjelia sa však končí tesne predtým, než sa títo ľudia rozhnávajú. Dostávame tak príležitosť nenechať sa strhnúť davom, ale zaujať k Ježišovi vlastný postoj a nadviazať s ním osobný vzťah. Je na nás, či budeme aj v nasledujúcich dňoch tohto roka pozorne načúvať jeho slovám, alebo sa – podobne ako obyvatelia Nazareta – uzavrieme pred tým, čo nám nie je hneď pochuti.

Iz 42, 1-4. 6-7; Ž 29; Sk 10, 34-38; Mt 3, 13-17

Evanjelium

Mt 3, 13-17

Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Ale Ján mu odporoval a hovoril: „Ja by som sa mal dať tebe pokrstiť, a ty prichádzaš ku mne?“

Ježiš mu však povedal: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“ Potom mu už neodporoval.

Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho. A z neba zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“

Podnet na zamyslenie

V Jánovom zdráhaní sa odzrkadľuje hlboko zakorenené presvedčenie človeka o neprekonateľnej vzdialenosti medzi nebeskou a pozemskou sférou, medzi Božou svätosťou a ľudskou hriešnosťou, medzi božskou dokonalosťou a ľudskou obyčajnosťou. Práve táto zradná myšlienka, že medzi Bohom a človekom zíva hlboká priepasť, pretože človeku bolo údajne odopreté niečo z božských výsad, sa stala pascou, do ktorej otec lži chytil človeka v raji (porov. Gn 3, 4). Ježišova odpoveď Jánovi však jasne ukazuje, že Božou vôľou nie je vytyčovanie hraníc medzi človekom a Bohom. Práve preto posielala na svet svojho milovaného Syna, ktorý prijíma našu ľudskú realitu bez výhrad a podmienok, aby sme aj my konečne prijali jeho lásku bez podozrievavosti a výhovoriek.

1 Sam 1, 1-8; Ž 116; Mk 1, 14-20

Evanjelium

Mk 1, 14-20

Keď Jána uväznili, Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu.“

Keď raz išiel popri Galilejskom mori, videl Šimona a Ondreja, Šimonovho brata, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. Ježiš im povedal: „Poďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Oni hneď zanechali siete a išli za ním.

Ako šiel trochu ďalej, videl Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána – aj oni boli na lodi a opravovali siete – a hneď ich povolal. Oni zanechali svojho otca Zebedeja na lodi s nádeňníkmi a išli za ním.

Podnet na zamyslenie

Ježiš na začiatku svojho verejného pôsobenia vyzýva: „Obráťte sa a verte evanjeliu,“ bez toho, aby hneď vysvetlil, čo je jeho obsahom a čomu má človek vlastne veriť. To sa postupne odhaľuje na ďalších stránkach evanjelia. Všetky Ježišove skutky volajú k čitateľovi: „Boh je blízko. Má o teba záujem. Záleží mu na tebe.“ Obrátiť sa a veriť evanjeliu teda znamená zanechať skreslenú predstavu o vzdialenom Bohu, ktorý len prísne sleduje každý ľudský prešľap, prijať pravdu o blízkom a láskyplnom Bohu a s dôverou sa odovzdať do jeho milosrdných rúk.

1 Sam 1, 9-20; (Ž) 1 Sam 2; Mk 1, 21-28

Evanjelium

Mk 1, 21-28

V sobotu vošiel Ježiš v Kafarnaume do synagógy a učil. I žasli nad jeho učením, lebo ich učil ako ten, čo má moc, a nie ako zákonníci.

A práve bol v ich synagóge človek posadnutý nečistým duchom. Ten vykrikol: „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“

Ježiš mu prísne rozkázal: „Mlč a vyjdi z neho!“ Nečistý duch ním zalomcoval a s veľkým krikom z neho vyšiel.

Všetci sa čudovali a jeden druhého sa vypytovali: „Čo je to? Nové učenie s mocou! Aj nečistým duchom rozkazuje a poslúchajú ho.“ A chýr o ňom sa hneď rozniesol všade, po celej galilejskej krajine.

Podnet na zamyslenie

„Čo je to?“ pýtajú sa ľudia v synagóge, keďvidia Ježišovo konanie a počujú jeho slová. Tušia správne – je to nové učenie. Ale v čom spočíva jeho obsah? Jadro Ježišovho poslania je presným opakom „učenia“, ktoré ústami posadnutého formuluje nečistý duch: „Prišiel si nás zahubiť?“ Odveký nepriateľ a otec lži chce človeka presvedčiť, že Boh prichádza len preto, aby ho sledoval, znepokojoval a kazil mu radosť zo života. Ježišovo učenie a celé jeho pôsobenie však dokazujú pravý opak: Boh prichádza k človeku, aby ho obdaroval životom v plnosti.

1 Sam 3, 1-10. 19-20; Ž 40; Mk 1, 29-39

Evanjelium

Mk 1, 29-39

Keď Ježiš vyšiel z kafarnaumskej synagógy, vošiel s Jakubom a Jánom do Šimonovho a Ondrejovho domu. Šimonova testiná ležala v horúčke. Hneď mu povedali o nej. Pristúpil k nej, chytil ju za ruku a zdvihol. Horúčka ju opustila a ona ich obsluhovala.

Keď sa zvečeralo, po západe slnka, prinášali k nemu všetkých chorých a posadnutých zlými duchmi. A celé mesto sa zhromaždilo pri dverách.

I uzdravil mnohých, ktorých trápili rozličné neduhy, a vyhnal mnoho zlých duchov a nedovolil im hovoriť, lebo ho poznali.

Včasráno, hneď na úsvite, vstal a vyšiel von. Utiahol sa na pusté miesto a tam sa modlil. Šimon a tí, čo boli s ním, pobrali sa za ním. Keď ho našli, povedali mu: „Všetci ťa hľadajú.“

On im odvetil: „Poďme inde, do susedných dedín, aby som aj tam kázal, veď na to som prišiel.“ A chodil po celej Galilei, kázal v ich synagógach a vyháňal zlých duchov.

Podnet na zamyslenie

Bez toho, aby si to uvedomovali a skutočne tomu porozumeli, sa ľudia v Šimonovom dome stávajú svedkami toho, čo spôsobuje tajomstvo Ježišovho zmŕtvychvstania v živote jeho učeníkov. Keď Ježiš dvíha Šimonovu testinú, evanjelista používa sloveso, ktoré evanjelium často spája so vzkriesením. Nie vznešené humanistické ideály ani morálne imperatívy, ale jedine Ježišovo víťazstvo nad smrťou nás uzdravuje z horúčky egocentrického zahľadania do seba a pozdvihuje nás k službe.

1 Sam 4, 1-11; Ž 44; Mk 1, 40-45

Evanjelium

Mk 1, 40-45

K Ježišovi prišiel istý malomocný a na kolenách ho prosil: „Ak chceš, môžeš ma očistiť.“

Ježiš sa zľutoval nad ním, vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal mu: „Chcem, buď čistý!“ Malomocenstvo z neho hneď zmizlo a bol čistý.

Potom mu prísne pohrozil, ihneď ho poslal preč a povedal mu: „Daj si pozor a nikomu nič nehovor, ale choď, ukáž sa kňazovi a prines za svoje očistenie obeť, ktorú predpísal Mojžiš – im na svedectvo.“

Lenže on, sotva odišiel, začal všade hovoriť a rozchyrovať, čo sa stalo, takže Ježiš už nemohol verejne vojsť do mesta, ale zdržiaval sa vonku na opustených miestach. No i tak prichádzali k nemu ľudia zovšadiaľ.

Podnet na zamyslenie

Vtelenie Božieho Syna je vystretou Božou rukou a dotykom, ktorým Boh očisťuje a uzdravuje našu ľudskú prirodzenosť na kazenú malomocenstvom hriechu. Týmto dotykom Boží Syn berie na seba ťarchu našej izolácie a osamelosti a dáva nám účasť na plnosti spoločenstva s Otcom i s bratmi a sestrami.

1 Sam 8, 4-7. 10-22a; Ž 89; Mk 2, 1-12

Evanjelium

Mk 2, 1-12

Ježiš o niekoľko dní znova vošiel do Kafarnauma. Ľudia sa dopočuli, že je v dome, a zišlo sa ich toľko, že už nebolo miesta ani pred dvermi. A on im hlásal slovo.

Tu prišli k nemu s ochrnutým človekom; niesli ho štyria. A keď ho pre zástup nemohli priniesť až k nemu, odkryli strechu tam, kde bol, a otvorom spustili lôžko, na ktorom ležal ochrnutý. Keď Ježiš videl ich vieru, povedal ochrnutému: „Synu, odpúšťajú sa ti hriechy.“

Sedeli tam aj niektorí zákonníci a v srdci uvažovali: „Čo to tento hovorí? Rúha sa! Kto môže okrem Boha odpúšťať hriechy?“

Ježiš hneď svojím duchom spoznal, že tak rozmýšľajú, a povedal im: „Prečo si to myslíte vo svojich srdciach? Čo je ľahšie – povedať ochrnutému: ‚Odpúšťajú sa ti hriechy,‘ alebo povedať: ‚Vstaň, vezmi si lôžko a chod!‘? Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ – povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a chod domov.“

A on vstal, hneď si vzal lôžko a pred očami všetkých odišiel. Všetci sa divili, velebili Boha a hovorili: „Také niečo sme ešte nikdy nevideli.“

Podnet na zamyslenie

Čo je ľahšie – odpustiť hriechy alebo uzdraviť ochrnutého? Človeku je oboje nemožné. Z Ježišovej pozície, a teda z Božej perspektívy, je však oboje rovnako jednoduché. Ťažkosť či náročnosť sa v Ježišovom prípade netýka samotnej usku-

točniteľnosti týchto skutkov – uzdravenia alebo odpustenia –, ale skôr dôsledkov, ktoré z nich pre neho plynú. Ak by iba uzdravil, pravdepodobne by zožal obdiv a úžas davu, prijal by pochvalu a uznanie. Ak však odpúšťa hriechy, naráža na nedôverčivé pohľady, kyslé výrazy a skeptické poznámky. Tvárou v tvár týmto možnostiam si Ježiš vyberá tú ťažšiu cestu. Robí to práve preto, aby nám uľahčil cestu k Otcovi.

1 Sam 9, 1-4. 10b. 17-19; 10, 1a; Ž 21; Mk 2, 13-17

Evanjelium

Mk 2, 13-17

Ježiš znova vyšiel k moru. Celé zástupy prichádzali k nemu a on ich učil. Ako šiel okolo, videl na mýtnici sedieť Alfejovho syna Léviho a povedal mu: „Pod' za mnou!“ On vstal a išiel za ním.

Keď potom Ježiš sedel v jeho dome za stolom, stolovali s ním a s jeho učeníkmi aj mnohí mýtnici a hriešnici, lebo ich bolo mnoho a nasledovali ho. Keď ho zákonníci zo skupiny farizejov videli ješ' s hriešnikmi a mýtnikmi, hovorili jeho učeníkom: „Prečo jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“

Ježiš to začul a povedal im: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“

Podnet na zamyslenie

V prvej kapitole Markovho evanjelia čítame o povolaní rybárov Šimona, Ondreja, Jakuba a Jána (porov. Mk 1, 16-20). Dnešný úryvok hovorí o povolaní Léviho. Evanjelista pritom – trochu prekvapivo – hneď dodáva, že tých, ktorí Ježiša nasledovali, bolo mnoho, a označuje ich za jeho učeníkov. Nie je náhodou, že pojem „učeníci“ sa v evanjeliu prvýkrát objavuje práve vtedy, keď Ježiš stoluje s mýtnikmi a hriešnikmi. Výsledkom je, že tieto tri skupiny ľudí sa nedajú jasne oddeliť. Nemožno s istotou určiť, kto kam patrí. Nedá sa presne vyznačiť hranica medzi mýtnikmi, hriešnikmi a Ježišovými učeníkmi – ona jednoducho neexistuje. Ježišov učeník sa vlastne vôbec nemusí dištancovať od hriešnikov, pretože si dobre uvedomuje, že sám medzi nich bytostne patrí.

Iz 49, 3. 5-6; Ž 40; 1 Kor 1, 1-3; Jn 1, 29-34

Evanjelium

Jn 1, 29-34

Keď Ján videl, ako k nemu prichádza Ježiš, zvolal: „Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta. Toto je ten, o ktorom som hovoril: Po mne prichádza muž, ktorý je predomnou, lebo bol prv ako ja. Ani ja som ho nepoznal, ale preto som prišiel a krsťím vodou, aby sa on stal známym Izraelu.“

Ján vydal svedectvo: „Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi povedal: ‚Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočinúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým.‘ A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“

Podnet na zamyslenie

Úloha Jána Krstiteľa je úplne jedinečná. Iba on mal príležitosť a zároveň poslanie ukázať na prichádzajúceho Mesiáša. Jeho misia však zároveň predstavuje vzor pre každého, kto chce nasledovať Ježiša. Hoci žijeme v celkom odlišných podmienkach než Ján Krstiteľ, aj my môžeme každý deň vnímať jemné podnety Božieho Ducha a svojím životom poukazovať na Kristovo tajomstvo.

1 Sam 15, 16-23; Ž 50; Mk 2, 18-22

Evanjelium

Mk 2, 18-22

Jánovi učeníci a farizeji sa postili. Prišli k Ježišovi a pýtali sa: „Prečo sa Jánovi učeníci a učeníci farizejov postia, a tvoji učeníci sa nepostia?“

Ježiš im povedal: „Vari sa môžu svadobní hostia postiť, kým je ženích s nimi? Dokiaľ majú medzi sebou ženícha, nemôžu sa postiť. No prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom, v ten deň, sa budú postiť.“

Nik neprišívá na starý odev záplatu z novej látky, lebo záplata vytrhne kus z neho, nové zo starého, a diera bude ešte väčšia. A nik nevlieva mladé víno do starých mechov, lebo víno mechy roztrhne a vyjde nazmar aj víno aj mechy, ale nové víno do nových mechov.“

Podnet na zamyslenie

Ježišova odpoveď na otázku o pôste stojí na troch obrazoch: ženích, odev a víno. Na prvý pohľad sa môžu javiť ako náhodne vybrané symboly, no v skutočnosti ich spája spoločná téma – svadba. Na svadbe zvyčajne nechýba víno, hostia majú na sebe slávnostný odev a, samozrejme, nemôže chýbať ženích. A čo nevesta? Prečo o nej nepadne ani slovo? Tou nevestou je Cirkev. Práve ona má všetko svoje konanie posudzovať vo svetle svojho vzťahu ku Kristovi. Bez neho totiž stráca akýkoľvek zmysel.

1 Sam 16, 1-13; Ž 89; Mk 2, 23-28

Evanjelium

Mk 2, 23-28

V istú sobotu kráčal Ježiš cez obilné pole. Jeho učeníci cestou začali trhať klasy. Farizeji mu povedali: „Pozri, prečo robia v sobotu, čo neslobodno?“

On im odvetil: „Nikdy ste nečítali, čo urobil Dávid, keď bol v núdzi a keď bol hladný on i jeho družina? Ako vošiel za veľkňaza Abiataru do Božieho domu a jedol obetované chleby, ktoré nesmel jesť nik, iba kňazi, a dal aj tým, čo boli s ním?“

I povedal im: „Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu. A tak je Syn človeka pánom aj nad sobotou.“

Podnet na zamyslenie

Farizeji majú problém s tým, že Ježišovi učeníci zjavne porušujú príkaz o sobotnom pokoji, keď trhaním klasov vykonávajú prácu. Ježiš však prekvapivo nevyberá z Písma pasáž týkajúcu sa zachovávanía soboty. Namiesto toho sa výslovne odvoláva na kráľa Dávida a pripomína situáciu, v ktorej išlo o otázku rituálnej čistoty – a tá bola v danom prípade náležite dodržaná (porov. 1 Sam 21, 1-7). Ježiš využíva toto napätie ako príležitosť poukázať na širšie súvislosti. Nejde mu len o riešenie jednej konkrétnej otázky Mojžišovho zákona, ale o celkové nasmerovanie života tých, ktorí sa stali jeho učeníkmi. Tí, ktorí kráčajú za Ježišom, sú kráľovským a kňazským ľudom, pretože on sám je najvyšším Kňazom, Kráľom i Pánom času a večnosti.

1 Sam 17, 32-33. 37. 40-51; Ž 144; Mk 3, 1-6

Evanjelium

Mk 3, 1-6

Ježiš znova vošiel do synagógy. Tam bol človek s vyschnutou rukou. A oni naň striehli, či ho v sobotu uzdraví, aby ho mohli obžalovať.

Tu povedal človekovi s vyschnutou rukou: „Staň si do prostriedku!“ A tamtých sa opýtal: „Slobodno v sobotu robiť dobre alebo zle, zachrániť život alebo zničiť?“ Ale oni mlčali. S hnevom si ich premeral a zarmútený nad zaslepenosťou ich srdca povedal človekovi: „Vystri ruku!“ On ju vystrel a ruka mu ozdravela.

Farizeji vyšli von a hneď sa radili o ňom s herodiánmi, ako ho zahubiť.

Podnet na zamyslenie

Dnešný evanjeliový úryvok nám kladie pred oči dve choroby a dve terapie. Prvou chorobou je ochrnutá ruka, ktorú lieči Ježišovo uzdravujúce slovo. Tou druhou je zaslepenosť srdca. Prvý pacient odpovedal na Ježišovu výzvu a bol uzdravený. Avšak pacienti postihnutí druhou chorobou – zaslepenosťou srdca – sa neotvorili pôsobeniu božského Lekára a ich stav zostal neliečený. Práve táto skupina pacientov presahuje rámec evanjeliového príbehu a stáva sa varovaním pre každého čitateľa. Aj my totiž môžeme podľahnúť ilúzii, že všetkému rozumieme, a tak sa uzavrieť pred pôsobením Božej milosti. Účinnou prevenciou takéhoto stavu je ochota otvárať sa Božiemu slovu aj vtedy – a možno práve vtedy –, keď je pre nás prekvapivé alebo nepohodlné.

1 Sam 18, 6-9; 19, 1-7; Ž 56; Mk 3, 7-12

Evanjelium

Mk 3, 7-12

Ježiš sa so svojimi učeníkmi utiahol k moru. Šiel za ním veľký zástup z Galiley a Judey i z Jeruzalema a z Idumey; ba aj zo zajordánskych krajov a z okolia Týru a Sidonu prišlo k nemu veľké množstvo ľudí, lebo počuli, čo robí.

Tu povedal svojim učeníkom, že mu majú pripraviť loďku, aby ho zástup netlačil. Lebo mnohých uzdravil, takže všetci, čo mali nejakú chorobu, tisli sa k nemu, aby sa ho dotkli. Ešte aj nečistí duchovia, keď ho zbadali, padali pred ním a kričali: „Ty si Boží Syn!“ Ale on im prísne pohrozil, aby ho neprežrádzali.

Podnet na zamyslenie

Ježišova prítomnosť pôsobí na zástupy ako magnet. Ľudia cítia, že ich priťahuje, túžia sa ho dotknúť a byť uzdravení zo svojich neduhov. Ježišovo správanie je však pozoruhodné. Na jednej strane očakáva prítomnosť davov, venuje sa im a stojí o ich pozornosť. Zároveň si však udržiava určitý odstup. Odmieta byť vnímaný ako nástroj na riešenie problémov, ktorý možno kedykoľvek uchopiť a mať pod kontrolou. Tento odstup naznačuje rozdiel medzi jeho logikou a tou našou. Nemožno nasledovať Ježiša a zároveň si všetko zariaďovať podľa vlastných predstáv. Neznamená to však, že medzi ním a nami musí byť neprekonateľná priepasť. Naopak, sme pozvaní stále viac sa k nemu približovať – zanechávať vlastné predstavy a osvojovať si jeho spôsob zmýšľania.

1 Sam 24, 3-21; Ž 57; Mk 3, 13-19

Evanjelium

Mk 3, 13-19

Ježiš vystúpil na vrch, povolal k sebe tých, ktorých sám chcel, a oni prišli k nemu. Vtedy ustanovil Dvanástich, aby boli s ním a aby ich posielal kázať s mocou vyháňať zlých duchov: Šimona, ktorému dal meno Peter, Jakuba Zebedejovho a Jakubovho brata Jána, im dal meno Boanerges, čo značí synovia hromu, ďalej Ondreja, Filipa, Bartolomeja, Matúša, Tomáša, Jakuba Alfejevho, Tadeáša, Šimona Kananejského a Judáša Iškariotského, ktorý ho potom zradil.

Podnet na zamyslenie

Načo je dnešnému čitateľovi evanjelia menný zoznam tých dvanástich, ktorých si Ježiš vyvolil, povolal k sebe a ustanovil, aby boli s ním? Nestačilo by vedieť, že spomedzi všetkých, ktorí ho obklopovali, si vybral istých dvanásť a dal im špeciálne úlohy? Nestačilo. Mená dvanástich konkrétnych mužov sú dôkazom, že Ježišovo poslanstvo nie je neosobnou ideológiou, ktorá by bez ohľadu na jedinečné ľudské osudy budovala mocenské štruktúry založené na funkciách a číslach. Evanjelium, to nie je súhrn anonymne odovzdávaných náuk, ktoré sa tradujú z generácie na generáciu medzi neznámymi prívržencami, ale živý príbeh, utkaný nielen z biologických, ale predovšetkým duchovných väzieb medzi otcami a synmi, matkami a dcérami, bratmi a sestrami. Ježiš nehľadá zamestnancov, neobsadzuje role a nerozdeľuje funkcie – on nadväzuje osobný, živý vzťah s každým z nás.

2 Sam 1, 1-4. 11-12. 17. 19. 23-27; Ž 80; Mk 3, 20-21

Evanjelium

Mk 3, 20-21

Ježiš vošiel so svojimi učeníkmi do domu a znova sa zišiel toľký zástup, že si nemohli ani chleba zajať. Keď sa to do počuli jeho príbuzní, išli ho odviesť, lebo hovorili: „Pomiatol sa.“

Podnet na zamyslenie

Okolo Ježiša sa postupne profilujú rôzne skupiny ľudí. Sú pri ňom tí, ktorých osobne povolal a ktorí ho nasledujú (porov. Mk 1, 16-20; 2, 14). Prichádzajú k nemu aj tí, ktorí túžia po uzdravení zo svojich chorôb (porov. Mk 1, 31-45; 3, 7-10). V jeho blízkosti sa však už objavujú aj tí, ktorí mu kladú podozrievavé a zákerne otázky (porov. Mk 2, 6-8; 2, 16; 2, 18; 2, 24), ba dokonca už spriadajú plány, ako by ho mohli zahubiť (porov. Mk 3, 1-6). Dnešný evanjeliový úryvok predstavuje ďalšiu kategóriu – jeho príbuzných, ktorí sa vydali na cestu, aby ho odvedli. Prirodzene sa vynárajú otázky: Kto sú títo ľudia? Ako chcú uskutočniť svoj plán? Čo vlastne zamýšľajú s Ježišom? Evanjelium na tieto otázky priamo neodpovedá. A tak sa každý čitateľ ocitá pred vlastným rozhodnutím – ku ktorej skupine sa pridať? Chceš Ježiša nasledovať? Chceš kráčať za ním tak, ako to chce on, alebo sa k nemu priblížiš len vtedy, keď sa ti to hodí? Budeš hľadať dôvody na kritiku toho, čo nezapadá do tvojich predstáv, alebo sa mu otvoríš a budeš mu pozorne načúvať? Chceš Ježiša „odviesť“ a použiť jeho posolstvo na naplnenie vlastných záujmov alebo chceš byť s ním, aby on mohol formovať tvoj život?

Iz 8, 23b – 9, 3; Ž 27; 1 Kor 1, 10–13. 17; Mt 4, 12–23 alebo kratšie Mt 4, 12–17

Evanjelium

Mt 4, 12–23

Keď sa Ježiš dopyčul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. Opustil Nazaret a prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum, v končinách Zabulon a Neftali, aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš: „Krajina Zabulon a krajina Neftali, na ceste k moru, za Jordánom, Galilea pohanov! Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo. Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.“

Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“

Keď raz kráčal popri Galilejskom mori, videl dvoch bratov, Šimona, ktorý sa volá Peter, a jeho brata Ondreja, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. I povedal im: „Podťe za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Oni hneď zanechali siete a išli za ním.

Ako šiel odtiaľ ďalej, videl iných dvoch bratov, Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána, ako na lodi so svojím otcom Zebedejom opravujú siete; aj ich povolal. Oni hneď zanechali loď i svojho otca a išli za ním.

A Ježiš chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu medzi ľuďmi.

Podnet na zamyslenie

V každom ľudskom živote sú temné kraje. Ježiš chce prísť práve tam. Rybári pri Galilejskom mori nám ukazujú, kadiaľ do ľudských životov preniká Ježišovo svetlo. Deje sa to pri jeho pozvaní: „Podťe za mnou.“

2 Tim 1, 1-8 alebo Tít 1, 1-5; Ž 96; Lk 10, 1-9

Evanjelium

Lk 10, 1-9

Pán si vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť. A povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!

Choďte! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov.

Nenoste mešec ani kapsu, ani obuv a cestou nikoho nepozdravujte!

Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: „Pokoj tomuto domu!“ Ak tam bude syn pokoja, váš pokoj na ňom spočínaj; ak nie, vráti sa k vám. V tom dome potom ostaníte, jedzte a pite, čo majú, lebo robotník si zaslúži svoju mzdu.

Neprechádzajte z domu do domu!

A keď prídete do niektorého mesta a prijmú vás, jedzte, čo vám predložia, uzdravujte chorých, čo sú v ňom, a povedzte im: „Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo.““

Podnet na zamyslenie

Učeníci, ktorých si Ježiš vyvolil a poslal pred sebou, sú jeho vlastným obrazom. On je totiž vyvolený Baránok, ktorého Otec poslal medzi znepriatelených vlkov. Nenosiť mešec ani kapsu, lebo sa neprišiel medzi ľudí obohatiť. Naopak, stal sa chudobným, aby obohatil nás. Neprišiel v ťažkej obuvi okupanta, ale prvýkrát sa dotkol zeme bosými nohami dieťaťa. Nikoho si nezískava pozdravmi ani komplimentmi či diplomatickými rečami, všetkých oslovuje iba Božou pravdou. Jeho záujem o nás nie je chvíľkový a nestály, neprišiel na krátkodobú návštevu. Boží Syn sa stal človekom a navždy zostáva s nami.

2 Sam 6, 12b-15. 17-19; Ž 24; Mk 3, 31-35

Evanjelium

Mk 3, 31-35

Prišla Ježišova matka a jeho bratia. Zostali vonku a dali si ho zavolať. Okolo neho sedel zástup. Povedali mu: „Vonku ťa hľadá tvoja matka, tvoji bratia a tvoje sestry.“

On im odvetil: „Kto je moja matka a moji bratia?“ Rozhliadol sa po tých, čo sedeli okolo neho, a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra i matka.“

Podnet na zamyslenie

Dnešné evanjelium nadväzuje na úryvok z 24. januára (Mk 3, 20-21), kde evanjelista prvýkrát spomína zámery Ježišových príbuzných. Opäť sa tak otvára priestor pre čitateľa, aby sa sám rozhodol, aký postoj zaujme: Zostaneš vonku a budeš sa dožadovať toho, aby Ježiš naplňal tvoje túžby a očakávania? Alebo sa pridáš k tým, ktorí už sedia okolo neho a učia sa plniť Božiu vôľu? Zaujímavú pozíciu zaujala Ježišova matka. Na začiatku tejto epizódy sa zdá, že stojí vonku s príbuznými, ktorí si dali Ježiša zavolať. No z Lukášovho evanjelia vieme, že Mária plní Božiu vôľu bez výhrad (porov. Lk 1, 38). Z Ježišových slov o tých, ktorí sedia okolo neho a plnia Božiu vôľu, teda logicky vyplýva, že jeho matka musí patriť medzi nich. Kde sa teda v skutočnosti nachádza? Jej postoj presne zodpovedá paradoxnému spôsobu konania jej syna. Mária je svojím zmýšľaním i celým životom na Ježišovej strane. Teraz však stojí vonku a dožaduje sa jeho blízkosti. Vedome sa radí

medzi tých, ktorí ešte nie sú s Ježišom, a svojím naliehavým volaním sa za nich prihovára. Jej prítomnosť je teda akýmsi gestom sprostredkovania – z lásky sa stavia do situácie tých, ktorí ešte nenabrali odvahu priblížiť sa k Ježišovi, aby im tak otvorila cestu.

2 Sam 7, 4-17; Ž 89; Mk 4, 1-20

Evanjelium

Mk 4, 1-20

Ježiš začal opäť učiť pri mori. Okolo neho sa zhromaždil veľký zástup. Preto nastúpil na loď na mori a sadol si; a celý zástup bol na brehu. Učil ich veľa v podobenstvách a v svojom učení im hovoril: „Počúvajte! Rozsievač vyšiel rozsievať. Ako sial, jedno zrno padlo na kraj cesty; prileteli vtáky a pozobali ho.

Druhé padlo na skalnatú pôdu, kde nemalo veľa zeme, a hneď vzišlo, lebo nebolo hlboko v zemi; ale keď vyšlo slnko, zahorelo, a pretože nemalo koreňa, uschlo.

Iné zasa padlo do trnia, ale trnie vyrástlo, udusilo ho a ono neprinieslo úrodu.

Iné zrná padli do dobrej zeme; vzišli, rástli a priniesli úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“

A povedal: „Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“

Keď bol potom sám, tí, čo boli okolo neho s Dvanástimi, pýtali sa ho na podobenstvá. On im povedal: „Vám je dané tajomstvo Božieho kráľovstva, ale tým, čo sú vonku, podáva sa všetko v podobenstvách, aby hľadeli a hľadeli, ale nevideli, aby počúvali a počúvali, ale nechápali, aby sa azda neobrátili a aby sa im neodpustilo.“

Potom im povedal: „Nerozumiete tomuto podobenstvu? Ako potom pochopíte ostatné podobenstvá?

Rozsievač seje slovo. Na kraji cesty, kde sa seje slovo, sú tí, čo ho počúvajú, ale hneď prichádza satan a oberá ich o slovo zasiaté do nich.

Do skalnatej pôdy zasiaté je u tých, čo počúvajú slovo a hneď ho s radosťou prijímajú, ale nemajú v sebe koreňa, sú chvíľkoví.

Keď potom nastane pre slovo súženie alebo prenasledovanie, hneď odpadnú.

A iné, zasiate do trnia, je u tých, čo počúvajú slovo, ale potom sa vlúdia svetské starosti, klam bohatstva a všelijaké iné žiadostivosti, slovo udusia a ostane bez úžitku.

A do dobrej zeme zasiate je u tých, čo počúvajú slovo a prijímajú ho a prinášajú úrodu: jedno tridsaťnásobnú, druhé šesťdesiatnásobnú a iné stonásobnú.“

Podnet na zamyslenie

Podobenstvo o rozsievачovi otvára hneď niekoľko dôležitých tém. Prvou a najčastejšie komentovanou otázkou je kvalita pôdy, do ktorej padá semeno. Tieto úvahy zvyčajne vedú k dobre mieneným odporúčaniam, aké dôležité je pripravovať a obrábať pôdu vlastného srdca. Druhou témou je štedrosť (alebo až zdanlivá nedbanlivosť) rozsievачa. Boh naozaj veľkoryso rozsieva svoje dary bez toho, aby vopred kalkuloval, či budú správne ocenené. Aj tento aspekt podobenstva je nesmierne dôležitý. Menej pozornosti sa však venuje samotnej kvantite a kvalite osiva. Kým na nevhodný terén padnú len tri zrná, počet tých, ktoré sú zasiate do dobrej pôdy, evanjelium neuvádza. Ide o desiatky, stovky, tisíce alebo milióny? Navyše, Ježiš vôbec nepripúšťa možnosť, že by niektoré zo zrn zasadených do úrodnej pôdy nevyklíčilo. Výsledná bilancia je teda nevyčísliteľné množstvo zrn so stopercentnou klíčivosťou, pričom výnosy sa rátať v tridsiatich, šesťdesiatich a sto násobkoch. Z podobenstva tak vyplýva hlboké posolstvo: zatiaľ čo škody, nedostatky a straty možno pomerne ľahko spočítať a vo výsledku sa pohybujú v jednotkách, dobro je nevyčísliteľné. A to je veľká nádej! Ak je toto tajomstvo Božieho kráľovstva, potom sa naozaj oplatí investovať doň celý život!

2 Sam 7, 18-19. 24-29; Ž 132; Mk 4, 21-25

Evanjelium

Mk 4, 21-25

Ježiš povedal zástupu: „Vari je lampa na to, aby ju postavili pod mericu alebo pod posteľ? A nie na to, aby ju postavili na svietnik? Lebo nič nie je skryté, čo by sa nemalo vyjaviť, ani utajené, čo by sa nemalo dostať na verejnosť. Kto má uši na počúvanie, nech počúva!“

Ďalej im povedal: „Dávajte pozor na to, čo počúvate! Akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám, ba ešte sa vám pridá. Lebo kto má, tomu sa pridá, a kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má.“

Podnet na zamyslenie

Hoci v našom preklade Ježiš hovorí o lampe, ktorú postavia na svietnik, v gréčtine je použitý iný výraz. Tam lampa „prichádza“ alebo v niektorých rukopisoch „svieti“. Dá sa teda usudzovať, že spomínanou lampou je sám Ježiš. On je svetlom, ktoré prichádza, aby osvetlilo všetkých ľudí (porov. Jn 1, 4-7). Ježiš však neprichádza, aby svojím svetlom oslepoval a zrážal k zemi. Božie svetlo sa síce ponúka z vlastnej iniciatívy a môže odhaliť všetko, čo sa mu vystaví, no človek má moc ho zakryť a nedovoliť mu, aby preniklo do jeho života. Božie svetlo sa nevnučuje – človek sám musí urobiť potrebný krok, aby sa rozžiarilo aj v ňom. Kto má hoci len minimálnu túžbu zotrvať pri Ježišovi, tomu bude dané všetko, čo potrebuje na pochopenie. A čím mu bude bližšie, tým viac porozumie jeho slovám. Naopak, čím viac sa od neho vzdaluje, tým viac stráca. Nie je to Boh, kto mu niečo odníma. Je to on sám, kto odmieta ponúkanú milosť a žije v klamnej predstave, že ju vlastní.

2 Sam 11, 1-4a. 5-10a. 13-17; Ž 51; Mk 4, 26-34

Evanjelium

Mk 4, 26-34

Ježiš povedal zástupom: „S Božím kráľovstvom je to tak, ako keď človek hodí semeno do zeme; či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno klíči a rastie a on ani o tom nevie. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrnó v klase. A keď úroda dozreje, hneď priloží kosák, lebo nastala žatva.“

A pokračoval: „K čomu prirovnáme Božie kráľovstvo alebo akým podobenstvom ho znázorníme? Je ako horčičné zrnko. Keď ho sejú do zeme, je najmenšie zo všetkých semien na zemi, ale keď sa zaseje, vzíde, prerastie všetky byliny a vyháňa veľké konáre, takže v jeho tôni môžu hniezdiť nebeské vtáky.“

V mnohých takýchto podobenstvách im hlásal slovo podľa toho, ako boli schopní počúvať. Bez podobenstva im ani nehovoril. Ale svojim učeníkom v súkromí všetko vysvetlil.

Podnet na zamyslenie

Podobenstvá o zasiatom semene a horčičnom zrnku uvoľňujú napätie, ktoré nás zvierá, keď máme pocit, že musíme úspešne zvládnuť ktovie čo všetko, inak sa celý svet okolo nás rozpadne. Božie kráľovstvo nerastie priamo úmerne našej výkonnosti a snaživosti, ale našej odovzdanosti. A odovzdanosť nie je prejavom pasivity či lenivosti, ale dôvery, trpezlivosti, milosrdenstva, veľkorysosti a vernosti.

2 Sam 12, 1-7a. 10-17; Ž 51; Mk 4, 35-41

Evanjelium

Mk 4, 35-41

Keď sa zvečeralo, povedal Ježiš svojim učeníkom: „Prejdime na druhý breh.“ I opustili zástup a vzali ho so sebou, tak ako bol, na lodi. Boli s ním aj iné lode.

Tu sa strhla veľká víchrica a vlny sa valili na loď, takže sa loď už naplňala. On bol v zadnej časti lode a spal na poduške. Zobudili ho a povedali mu: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“ On vstal, pohrozil vetru a povedal moru: „Mlč, utíš sa!“ Vietor prestal a nastalo veľké ticho.

A im povedal: „Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?“

Zmocnil sa ich veľký strach a jeden druhému hovorili: „Čo myslíš, kto je to, že ho i vietor i more poslúchajú?“

Podnet na zamyslenie

Ako zvládli veternú búrku spomínané „iné lode“, ktoré tiež plávali s Ježišom na druhý breh? Prečo evanjelista vôbec informuje čitateľa o týchto „iných lodiach“, keď potom neuvádza, čo sa s nimi stalo? Podľahli ich posádky rovnakej panike ako tí, ktorí mali na palube Ježiša? Záhadné mlčanie evanjelia o osude týchto „iných lodí“ a ich posádok pozýva čitateľa k tomu, aby v nich videl svoju vlastnú životnú plavbu a rôzne krízy, ktorými prechádza. Žiadnej z posádok nie je vopred predpísané, ako má reagovať. Je len na nich, či sa nechajú strhnúť strachom alebo si vezmú k srdcu Ježišove slová: „Prečo sa bojíte? Ešte stále nemáte vieru?“

Sof 2, 3; 3, 12-13; Ž 146; 1 Kor 1, 26-31; Mt 5, 1-12a

Evanjelium

Mt 5, 1-12a

Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci. Otvoril ústa a učil ich: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi.“

Podnet na zamyslenie

Učitelia bežne dávajú svojim žiakom pokyny, čo majú robiť, aby v danej oblasti dosiahli požadovaný výsledok. Ak je pravdou, že každý človek túži po šťastí a blaženosti, mohli by sme očakávať, že Ježiš učeníkom nadiktuje presný návod, ako tento cieľ dosiahnuť. Ježiš však nehovorí v rozkazovacom spôsobe. Neprikazuje: „Snažte sa byť chudobní, buďte tichí, vytvárajte pokoj, usilujte o spravodlivosť, nechajte sa prenasledovať!“ Namiesto toho naznačuje priestory možnej blaženosti, ale pritom ponecháva človeku slobodu. Ježiš nám ukazuje možnosti, pričom spôsob ich realizácie je na nás.

Mal 3, 1-4 alebo Hebr 2, 14-18; Ž 24; Lk 2, 22-40 alebo kratšie Lk 2, 22-32

Evanjelium

Lk 2, 22-40

Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli Ježiša jeho rodičia do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“ a aby obetovali, ako káže Pánov zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky.

V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša.

Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia a velebil Boha slovami: „Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka v pokoji podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela, tvojho ľudu.“

Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo.

Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, – a tvoju vlastnú dušu prenikne meč –, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“

Žila vtedy aj prorokyňa Anna, Fanuelova dcéra, z Aserovho kmeňa. Bola už vo vysokom veku. Od svojho panenstva žila so svojím mužom sedem rokov, potom ako vdova do osemdesiateho štvrtého roku. Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami. Práve v tú chvíľu prišla

aj ona, velebila Boha a hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema.

A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta.

Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.

Podnet na zamyslenie

Hneď v druhej kapitole svojho evanjelia – skôr, než začne opísať Ježišovo verejné účinkovanie – evanjelista Lukáš predstavuje čitateľom dve postavy, v ktorých živote sa už Ježišovo poslanstvo naplnilo. O Simeonovi a prorokyni Anne vieme len málo. Poznáme ich mená, pokročilý vek a ich oddanosť modlitbe. Keď sa však stretávajú s dieťaťom Ježišom, vychádza najavo, že ich život dosiahol naplnenie. Čo vlastne v živote vykonali? V podstate nič výnimočné. A predsa im jediná chvíľa stretnutia s Kristom stačí na to, aby ich život nebol bezvýznamný. A to je veľké poslanstvo nádeje aj pre nás. Od nikoho z nás sa nežiada, aby uskutočnil veľkolepé projekty. Zmysel nášmu životu nedávajú výnimočné výkony ani významné činy. Nesmierna hodnota a nevyčísliteľná cena nášho života spočíva v tom, že je navždy spojený s Kristom.

2 Sam 18, 9-10. 14b. 24-25a. 30 – 19, 3; Ž 86; Mk 5, 21-43

Evanjelium

Mk 5, 21-43

Keď sa Ježiš znova preplavil loďou na druhý breh, zišiel sa k nemu veľký zástup a bol pri mori. Tu prišiel jeden z predstavených synagógy menom Jairus a len čo ho zazrel, padol mu k nohám a veľmi ho prosil: „Dcérika mi umiera. Pod', vlož na ňu ruky, aby ozdravela a žila.“ Ježiš odišiel s ním a za ním išiel veľký zástup a tlačil sa na neho.

Bola tam aj istá žena, ktorá mala dvanásť rokov krvotok. Veľa vystála od mnohých lekárov a minula celý majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie. Keď sa dopyčula o Ježišovi, prišla v zástupe zozadu a dotkla sa jeho šiat. Povedala si totiž: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdraviem.“ A hneď prestala krváčať a pocítila v tele, že je z choroby vyliečená.

Ježiš hneď poznal, že z neho vyšla sila. Obrátil sa k zástupu a spýtal sa: „Kto sa to dotkol mojich šiat?“ Jeho učeníci mu vraveli: „Vidíš, že sa na teba tlačí zástup, a pýtaš sa: „Kto sa ma dotkol?““ Ale on sa obzeral, chcel vidieť tú, čo to urobila. Žena, vediac, čo sa s ňou stalo, prišla so strachom a chvením, padla pred neho a povedala mu celú pravdu. A on jej povedal: „Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila. Choď v pokoji a buď uzdravená zo svojej choroby.“

Kým ešte hovoril, prišli z domu predstaveného synagógy a povedali: „Tvoja dcéra umrela; načo ešte unúvaš učiteľa?“

Ale keď Ježiš počul, čo hovoria, povedal predstavenému synagógy: „Neboj sa, len ver!“ A nikomu nedovolil ísť za sebou, iba Petrovi, Jakubovi a Jakubovmu bratovi Jánovi.

Keď prišli k domu predstaveného synagógy, videl rozruch, plač a veľké bedákanie. Vošiel dnu a povedal im: „Prečo sa plašíte a nariekate? Dievča neumrelo, ale spí.“ Oni ho vysmiali.

Ale on všetkých vyhnal, vzal so sebou otca a matku dievčaťa a tých, čo boli s ním, vstúpil ta, kde dievča ležalo, chytil ho za ruku a povedal mu: „Talitha kum!“, čo v preklade znamená: „Dievča, hovorím ti, vstaň!“ A dievča hneď vstalo a chodilo; malo totiž dvanásť rokov.

I strpí od veľkého úžasu. On im prísne prikázal, že sa to nesmie nik dozvedieť, a povedal, aby dievčaťu dali jesť.

Podnet na zamyslenie

Jairus aj neznáma žena prichádzajú k Ježišovi nezávisle od seba, no majú veľa spoločného. Obaja sa mu vrhajú k nohám, obaja hľadajú záchranu a v oboch prípadoch evanjelista zaznamenáva dvanásť rokov. Jairus má dvanásťročnú dcéru, ktorá umiera, a neznáma žena trpí na krvotok rovnako dlhý čas. Spája ich však ešte jeden významný detail. Jairus prosí Ježiša o záchranu pre svoju dcéru, a Ježiš neznámu ženu oslovuje tým istým slovom: „Dcéra.“ Pozornému čitateľovi tak môže prísť na myseľ, že v Písme sa výraz „dcéra“ často používa na označenie Božieho ľudu. A skutočne – tento ľud, ba celé ľudstvo, je v stave, v ktorom mu život postupne uniká a nedokáže ho ďalej odovzdávať. Nevyhnutne potrebuje záchranu. V prípade neznámej ženy je hneď zrejmé, čo k nej vedie – je to jej viera v Ježiša. Jairus však čelí mnohým protichodným hlasom zo svojho okolia a potrebuje povzbudenie: „Neboj sa, len ver!“ Aj v jeho prípade však nakoniec život víťazí nad smrťou. Čitateľ si však kladie otázku: Prečo Ježiš pri Jairusovi trvá na utajení, zatiaľ čo pri neznámej žene sa pred celým zástupom dožaduje verejného priznania? Odpoveď môže spočívať v ich spoločenskom postavení. Krvácajúca žena bola považovaná za rituálne nečistú, zatiaľ čo predstavený synagógy bol vážnou osobou. Ježiš nás však zachraňuje od smrti práve tým, že na seba berie naše skutočné nečistoty a zároveň relativizuje našu domnelú prestíž.